

Wandelnetwerk Noord-Holland

BODEMLOZE PUTTEN

Het polderlandschap van Broek in Waterland.

Tekst en foto's Joop Duijs

Het gaat dan toch gebeuren! Vanaf 22 juli a.s. rijdt eindelijk de Noord-Zuidlijn. Een paar jaar te laat – de metro zou al in 2011 in gebruik worden genomen - , 1,7 miljard duurder dan gepland, maar dan heb je ook wat... Een paar kilometer ten noorden van station Noord ligt nog zo'n geldverslindend project: de Volgermeerpolder.

Het ene gat met het andere vullen... Geen beter voorbeeld van dit spreekwoord dan de Volgermeerpolder, tot 1981 een vuilnisstort van de hoofdstad. In de door veenaafgravingen vrijgekomen petgaten konden chemische bedrijven, oogluikend toegestaan door de gemeente Amsterdam, jarenlang tienduizenden vaten gif storten zoals dioxines en chloorbezeen.

In alle opzichten een stinkend zaakje... De klokkenluider die de beerput opende, werd gelijk ontslagen en de vervuiler, Duphar, hoefde geen cent te betalen. Zoals gewoonlijk draaide de belastingbetaler op voor de kosten: 100 miljoen euro!

Broekers houden wel van een geintje.

Met dat geld is de hele boel ingepakt in folie om te voorkomen dat het gif nog langer naar buiten lekt. Daaroverheen is een twee meter hoge laag aarde gestort afkomstig uit – jawel! - de aanleg van de Noord-Zuidlijn. Maar nu kunnen we dus eindelijk gaan genieten van al die 'investeringen'!

De Volgermeerpolder is een heerlijk hondenuitloopgebied.

We doen dat met een wandeling die begint in Broek in Waterland dat ontstond aan het in 1628 drooggelegde Broekermeer. In de Gouden Eeuw leefde Broek in Waterland in grote weelde door de handel met Oostzeelanden, waaruit ons land vooral graan importeerde. Vele rijke Amsterdamse reders, kapiteins en kooplieden vestigden zich in het dorp. Een van de beroemdste inwoners, Neeltje Pater, liet bij haar overlijden in 1789 een vermogen na van ongeveer 4 miljoen euro. Gaat dat maar eens omrekenen naar hedendaagse maatstaven... De prachtige huizen rond het Havenrak – het dorp heeft een beschermd dorpsgezicht - dateren nog uit die tijd. Ze zijn allen van hout en geschilderd in Broeker grijs, zo ontstaan toen het een stuk minder ging met het dorp en de bewoners alleen goedkope grijze grondverf konden betalen.

Het dorp was vroeger zeer geliefd bij buitenlandse toeristen en kreeg in 1811 zelfs bezoek van Napoleon Bonaparte die zijn echtgenote Marie Louise een zo'n

enthousiaste brief schreef, dat zij nog dezelfde dag besloot ook naar Broek in Waterland af te reizen.

Spreeuwenzwerm en Amsterdam als skyline.

Wij wandelen aan de wat minder oude oostkant richting de polder en passeren het werkelijk foeilelijke Kebo-terrein. Er zijn plannen voor een supermarkt met appartementen erboven. Snel doen! Als we even verder het dorp uit lopen, is het echter genieten. Broek betekent 'laaggelegen land' en dat is goed te zien. Om de boel niet steeds te laten onderlopen – tijdens de watersnoodramp van 1916 stond het hele gebied blank - zijn polderdijken opgeworpen waar nu vele molshopen zijn te zien. Er wordt wel beweerd dat molshopen voorspellen dat er kou aankomt, maar het tegendeel is waar. Als de temperaturen zoals deze winter hoog zijn, kruipt alles zoals wormen naar de oppervlakte en die zijn een delicatessen voor mollen. Omdat ook de

grondwaterstand nu zo hoog is, jaagt de mol dus aan de oppervlakte wat de vele molshopen verklaart.

Honderd jaar geleden stond dit gebied nog blank.

Langzamerhand lopen we de Volgermeerpolder in, die in 2011 door koning Willem-Alexander officieel is geopend. De polder die als een enorme terp boven de vlakke omgeving uit tornt, bestaat grotendeels uit sawa's, een soort vijvers waarin regenwater wordt opgevangen. Door afsterving van rietplanten hoopt men dat uiteindelijk het veen weer terugkomt in dit voormalige veenweidegebied.

Al loop je hier bijna letterlijk in de schaduw van Amsterdam en zie je de flats van Noord aan de horizon, toch is de stad ver weg. Allerlei watervogels zoals eenden, ganzen en meerkoetjes en zilverreigers maken gretig gebruik van de waterpartijen, maar straks als het warmer wordt kan je ook weer genieten van de lepelaar, rietzangers, blauwborst, kikkers, libellen en

vlinders. Het vele water dat in de winters valt, wordt in de meertjes opgevangen zodat in de zomer de bodems van de sawa's nat kunnen worden gehouden. De gemeente Amsterdam heeft zich verplicht voor eeuwig te zorgen dat er geen vervuild grondwater lekt en het is bezoekers ten strengste verboden te graven, te boren of palen de grond in te slaan.

Houdt u aan de regels.

Als we het beeld van de veenarbeider zijn gepasseerd, wandelen we over het zgn. Heksenpad, een graspad door de weilanden, dat ons naar een stukje nieuwbouw brengt. Via de Broekervaart komen we terug in het dorp dat nogal bruto wordt doorsneden met een drukke autoweg. Er zijn plannen die weg te verdiepen en er bovenop een stadsplein te maken. Kosten rond de 40 miljoen, maar van dat soort bedragen schrikken ze in Broek in Waterland allang niet meer.

Het beeld van de veenwerker.

Schaatsen op natuurijs zit er ook deze winter helaas niet in.

Routebeschrijving

Er rijden bussen vanuit Amsterdam, Purmerend en Hoorn richting Broek in Waterland. U stopt bij bushalte Dorp. Komt u vanuit de richting Monnickendam, neem dan het tunneltje dat onder de weg doorgaat en ga over het witte bruggetje. Komt u uit richting Amsterdam ga dan aan de achterkant van de bushalte gelijk over het witte bruggetje. U komt op de Eilandweg. Sla RA waarna u binnen 10 meter paaltje 27 ziet. Ga vervolgens naar 89 - 28 - 50 - 88 - 66 - 80 - 27. U kunt voorlopig ook nog parkeren op het zgn. Kebo-terrein aan de Eilandweg.

Een kaart van de route is te vinden via:

<http://www.wandelnetwerknoordholland.nl/routes/60554>.

Meer wandelen in Noord-Holland:

www.wandelnetwerknoordholland.nl

U kunt ook alleen een rondje Volgermeerpolder wandelen.